

RECENZIJA

1. Bendra informacija apie vadovėlio rankraštį

„Šag za šagom!“ – 5. Novyj

Marytė Puzaitė, Loreta Šernienė.

Rusų (užsienio) kalbos vadovėlis.

5-ieji kalbos mokymosi metai. (9 arba 10 kl.)

Leidykla „Presvika“

2. Vadovėlio turinio vertinimas

2.1. Vadovėlio medžiagos atitiktis Bendrosioms programoms

Vadovėlis yra atnaujintos serijos „Šag za šagom“ tęsinys (5-oji dalis, 5-ieji kalbos mokymosi metai). Vadovėlis skirtas mokytis rusų kalbos kaip antrosios užsienio kalbos pagrindinėje mokykloje.

Vadovėlio turinys atitinka pagrindinės mokyklos Bendrųjų užsienio kalbų programų reikalavimus (antroji užsienio kalba, 9-10 klasė), padeda įgyvendinti antrosios užsienio kalbos mokymosi tikslus ir uždavinius, įgyti reikiamas žinias ir įgūdžius, ugdyti numatomus bendruosius ir dalyko gebėjimus, ugdyti vertybines nuostatas.

Vadovėlio medžiaga suskirstyta į penkias pagrindines leksines temas: „ О русском языке“, «Я и мои друзья», «Музыка и молодёжь», «Праздники в нашей жизни», «Приятного аппетита». Jomis padengiamos bendrųjų programų leksinės temos: 1) Užsienio kalbos mokymasis ir pasiekimai; 2) Apie save (pomėgiai, mėgstami dalykai, išorinė charakteristika, veikla); Jaunimo gyvenimas, bendravimas, santykiai su bendraamžiais; 3) Kultūra, menas (muzika, literatūra); 4) Kalbos šalis (papročiai, šventės); 5) Maitinimasis, higiena ir sveikata. Tokiu būdu apibendrintai pateikiamos, plečiamos ir įtvirtinamos dauguma ankstesniais metais išeitų leksinių temų. Temų medžiaga – tekstai, kontekstas yra aktualūs, įdomūs, mokomoji medžiaga įvairi, paimta iš įvairių šaltinių, žadinanti mokinių smalsumą, prasminga. Leksinės temos, komunikacinės intencijos, kalbos medžiaga (abstrakčiosios sąvokos), ugdomos supratimo ir raiškos strategijos iš esmės atitinka bendrosiose programose apibrėžtas antrosios užsienio kalbos 9-10 kl. mokymosi pakopos turinio apimtis. Tekstai atspindi kalbos šalies realijas. Kartu paliečiamos ir gimtosios šalies realijos, ir tai aktualizuoja mokomąją medžiagą gimtosios šalies kontekste. Taip siekiama ugdyti labai svarbius efektyviam bendravimui reikalingus tarpkultūrinius gebėjimus, formuoti tarpkultūrinę mokinių kompetenciją, kuri akcentuojama atnaujintoje ir dabartiniu metu įgyvendinamoje bendrojoje užsienio kalbų programoje.

2.2., 2.3. Vadovėlio metodinė struktūra, medžiagos tekstinė ir vaizdinė kokybė

Vadovėlio metodinė struktūra pritaikyta nuosekliai ir kryptingai siekti užsibrėžtų rusų (užsienio) kalbos mokymosi tikslų. Metodinė sistema, parengta aktualios ir įdomios tekstinės medžiagos pagrindu ir su ja sujungta, manome, leis pasiekti gerų mokymosi rezultatų. Kiekvienos temos pradžioje (vadovėlyje ir pratybų sąsiuvinyje) pateikiami suformuluoti bendrieji mokymosi uždaviniai, skirti pirmiausia mokiniams (numatomi mokymosi rezultatai). Tai turėtų motyvuoti mokinius, nuteikti juos kryptingai veiklai, taip pat padėti ugdyti labai svarbius mokiniui mokymosi mokytis gebėjimus. Tema suskirstyta pamokomis. Kiekviena pamoka pradedama įvadininiu pokalbiu su mokytoju (tai pažymėta atitinkamu ženkliu) ir baigiama apibendrinamąja užduotimi mokiniui, formuluojama kaip mokymosi rezultatas. Ji taip pat pažymima atitinkamu ženklu. Įvairią kalbinę veiklą iliustruojančios pratybos pateikiamos logiška gebėjimų ugdymo seka, klausymo, skaitymo, kalbėjimo, rašymo, gramatinių struktūrų vartojimo (pratybų sąsiuvinyje) užduotys derinamos tarpusavyje. Mokymosi metu nuolat remiamasi tekstu kaip išėties tašku numatytiems gebėjimams ugdyti. Užduočių formuluotės aiškios, tikslingos, išlaikančios šios serijos vadovėlių užduočių

Kopijose tikslus!

Direktorė
Violeta Bilaišytė

formulavimo stilistiką, ir todėl turėtų būti lengvai suprantamos mokiniams. Užduočių turinyje yra pakankamai medžiagos įvairiai kalbinei veiklai: pateikiamos kalbos struktūros, reikalingi kalbinei veiklai frazės ir posakiai, kalbėjimo arba rašymo planas, iliustracijos (piešiniai, nuotraukos, grafikai, diagramos ir kt.). Tokiu būdu sudarytos mokomosios užduotys/jų sistema sudaro sąlygas efektyviai mokytis, įtvirtinti kalbinę medžiagą. Vadovėlyje taip pat yra nemažai užduočių, skatinančių kūrybiškumą, interpretacinių santykių su pateikiama medžiaga: mokiniai raginami kelti hipotezes tekstui apie jo turinį, kiek leidžia kalbos mokėjimo galimybės/lygis, trumpai išsakyti nuomonę apie įvairius jiems aktualius dalykus. Išlaikomas kalbos mokymosi nuoseklumas, aktualizuojami anksčiau įgyti žinios ir gebėjimai (pateikiami medžiagoje, skirtoje kalbėjimui ir rašymui) jungiami su nauja medžiaga (žodynu, kalbos struktūromis, kt.). Nauja leksinė ir kalbinė medžiaga atsispindi pateikiamuose tekstuose ir treniruojama įvairiomis užduotimis, kurių nemaža dalis yra pratybų sąsiuvinyje. Užduočių pobūdis atitinka komunikacinės kalbos mokymosi krypties nuostatas, leidžia integruotai ugdyti sociokultūrinę, sociolingvistinę, lingvistinę, diskurso, socialinę subkompetencijas. Jungiant šiuos elementus, formuojama komunikacinė mokinių kompetencija numatomose kalbinėse situacijose klausytis, skaityti ir suprasti tekstus, dalyvauti pokalbyje išsakant savo nuomonę, kalbėti monologu, kurti tekstus raštu. Įvairios iliustracijos atlieka joms priskirtą vaidmenį (pateikti kontekstą, papildyti, padėti atlikti užduotį, geriau įsiminti leksiką). Iliustracijos nėra savitiksles, o kartu ir pagyvina vadovėlį, daro mokymąsi patrauklų mokiniams. Kalbos medžiaga pateikiama lentelėmis. Kiekvieno skyriaus gale gramatinė medžiaga apibendrinama.

Tekstai parinkti pagal šioje užsienio kalbos mokymosi pakopoje numatytą kalbos sudėtingumo lygį (orientuojamasi į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal ET kalbos mokėjimo lygių skalę), tačiau yra įvairaus sunkumo (taip pat ir B1 lygio) užduočių ir tekstų. Tokie tekstai pažymėti specialiu ženkleliu. Taip mokytojas turi galimybių diferencijuoti ugdymą. Gan išsamios, aiškios ir tikslios užduočių formuluotės leis mokiniui esant reikalui savarankiškai jas atlikti. Vadovėlyje atitinkamose vietose pateikiamos nuorodos į pratybų sąsiuvinį, papildantį vadovėlio užduotis. Tai padeda mokomojo komplekto dalis jungti į vieningą sistemą, o gebėjimus ugdytis nuosekliai ir kryptingai.

Išvada. Vadovėlis „Šag za šagom!“ – 5 Novyj atitinka keliamus reikalavimus, nurodytus Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių turinio vertinimo tvarkos aprašo 6 punkte (Patvirtinta Ugdymo plėtotės centro direktoriaus 2012 m. sausio 6 d. įsakymu Nr VK-14) ir gali būti naudojamas mokytis rusų kalbos kaip antrosios užsienio kalbos bendrojo lavinimo pagrindinėje mokykloje.

2012-04-06

prof. dr. Gintautas Kundrotas

Kopijos tikslu.

Direktorė
Violeta Bilaišytė

